

Posudek oponentky diplomové práce

Autor: Alžběta Kráľková

Název práce: Analýza občanské angažovanosti mladých Romů

Oponentka: Tereza Pospíšilová

Kriteria hodnocení:	Hodnocení:
Vhodnost a aktuálnost tématu vzhledem k oboru Studia občanského sektoru	1
Práce se věnuje tématu nikoli novému, nicméně stále aktuálnímu. Přímou tématu občanské angažovanosti mladých Romů se dosud diplomová práce na katedře nevěnovala.	
Využití relevantní teoretické literatury včetně cizojazyčné	1-2
Studentka v práci čerpá z poměrně širokého okruhu teoretické literatury, české i zahraniční. Přitom je patrná snaha zacílit rešerši (jejíž postup je průhledně popsán v metodologické části) přímo na výzkumnou otázku, což hodnotím velmi kladně. Pravděpodobně stěžejní je koncepce rozlišující občanskou angažovanost a politickou participaci (Ekman/Amny), s. 32. Je škoda, že další uváděné texty studentka již k této koncepci nevztahuje (např. Flanaganová a Levine používají stejnou koncepci občanské angažovanosti a pokud jinou, v jakém vztahu jsou obě pojetí? Atp. další autoři na následujících stranách).	
Formulace cíle (problém, dílčí cíle) s využitím teorie	1-2
Cíl práce je jasně formulován. Výzkumná otázka není formulována jako teoretická hádanka, ale v DP jsou všechny klíčové koncepty teoreticky ukotveny.	
Formulace hypotézy (výzkumné otázky)	2
Výzkumná otázka je formulována v úvodu jasně „Které klíčové události v životě vedly respondenty k rozhodnutí k osobnímu angažmá?“, ale trochu ledabylým způsobem, který otázce neumožní obstát mimo bezprostřední kontext (tj. kdo jsou respondenti, jaké „angažmá“ má autorka na mysli?).	
Splnění vytčeného cíle	1-2
Studentce se v práci podařilo velmi dobře přiblížit teoretické pojmy, které nám umožňují téma občanské angažovanosti Romů uchopit. Zároveň studentka v části věnované výsledkům výzkumu přiblížila důvody, které mladé Romy k participaci vedou a jak svoji participaci vnímají. Na druhou stranu se nepodařilo vytvořit „zakotvenou teorii“ (popsat vztah mezi proměnnými/kategoriemi) a celkově použití tohoto designu nebylo asi úplně vhodné, lepší by bylo inspirovat se postupy zakotvené teorie třeba jen při induktivní analýze dat. Kategorie, ke kterým studentka došla, nemají charakter proměnných (např. kategorie „životní období“ – jaké má hodnoty?), což by se v zakotvené teorii ale dalo očekávat. Výsledných osm centrálních kategorií kopíruje strukturu rozhovoru (Příloha 1) a to v 5 případech doslova znění otázky (životní období, neúspěchy, dilemata, vzdělání a politická participace). Tím pádem kategorie neodhalují nějakou „novou“ strukturu či významy v datech, ale kopírují strukturu předem zadanou před sběrem dat. Ani to neodpovídá induktivnímu postupu ZT, který studentka zamýšlela použít. I přesto byl v této práci cíl naplněn přinejmenším velmi dobře.	
Vhodnost zvolených metod a jejich použití	2
Již v úvodu studentka píše, že použije design zakotvené teorie (ZT), ale tomu neodpovídá tamtéž avizovaný sběr dat metodou sněhové koule, protože ZT využívá tzv. teoretické vzorkování. Zvolenému designu dále neodpovídá to, že strukturu rozhovoru určily předem definované teoretické koncepty, protože v ZT vznikají koncepty průběžně během sběru dat/analýzy. Při popisu použitých metod se zdá, že proběhl sběr dat, potom kódování a nakonec tvorba kategorií, avšak v ZT tyto fáze probíhají do velké míry paralelně (především kódování a sběr dat). Výběr vzorku je popsán dobře (s. 51-3), ale jde spíše o heterogenní vzorkování (snaha pokrýt širší případy z hlediska místa bydliště nebo pohlaví), ne o teoretické vzorkování typické pro ZT. Studentka dále píše, že bezděčně došlo k tomu, že respondenti mohou být reprezentativním vzorkem (s. 52), protože pochází z různých měst – ale tak jednoduché to s dosažením reprezentativního vzorku není. Ke způsobu práce s daty a jejich úryvky: studentka v práci uvádí mnohdy i dvě stránky za sebou prakticky jen citátů (s. 60-61, 64-5, 70-72, 75-6, 79-80, 82-4, 86-8, 91, 95), což není správné. Citáty by měly sloužit jako doklad, případně ilustrace analytické práce autorky a jejich přemíra obvykle snižuje hodnotu analýzy. Citáty samy	

o sobě jsou totiž „syrová“ data, která studentka předkládá bez kódování a jemnějšího rozlišení významů a vztahů. Chybí v nich přesah, nutný krok směrem k určitému zobecnění (jakým je již „přilepení“ kódů na úryvek dat).

Poslední poznámka: název „Metodická část“ není správný, měla by to být „Metodologická část“.

Je-li práce prakticky orientovaná, zda přináší návrhy řešení (doporučení)	-
Kvalita vlastních závěrů	2
Oceňuji část, kde se studentka snaží propojit výsledky výzkumu s teoretickými koncepty, ale je škoda, že zde nepracuje především se svými kategoriemi popsány v předchozích kapitolách – ty jsou přece jejím hlavním výsledkem. Kategorie by měly být v rámci diskuse zasazeny do kontextu relevantních teoretických konceptů, ale to zde nacházíme jen částečně.	
Práce s literaturou, citace pramenů, informačních zdrojů	1-
Odkazy jsou obvykle pod čarou, ale někde i v závorce v textu (s. 10, 12, 19), přičemž by měly být v celé práci jednotné. Odkazování je jinak v pořádku, až na dva detaily: Berry na s. 22 – nevíme ani křestní jméno, ani dílo a rok, odkud se vzala uvedená koncepce; chybí také odkaz na Teorella (s. 33).	
Formulační a gramatická úroveň	1-
„Manifestační“ politická participace (s. 35) by asi měla být přeložena spíše jako „manifestní“ (podobně jako dichotomie „latentní“ vs „manifestní“ funkce v sociologické teorii). Jinak je styl psaní velmi dobrý a text bez chyb. Ještě bych vytkla to, že místy jsou anglické výrazy neodlišené od ostatního textu (uvozovkami či kurzívou), např. s. 34, 36.	
Grafická úprava	1
Grafická úprava odpovídá diplomové práci.	

Celková známka před obhajobou: 2

Témata a připomínky :

1. Vysvětlete rozdíl mezi metodikou a metodologií.
2. V čem spočívá teoretické vzorkování v zakotvené teorii a jak by ve vašem případě konkrétně vypadal sběr dat, kdybyste tento postup použila?

V Praze dne 16. 9. 2013

Podpis oponentky